

Οι Αλβανοί και η Ελληνική Επανάσταση του 1821

✘ Πέρα από την δήθεν «μεγάλη» και διαχρονική προσφορά κάθε είδους των Αλβανών στην Ελλάδα, μας έχουν ζαλίσει οι ίδιοι και οι εδώ φίλοι τους με την συνεισφορά τους στην Ελληνική Επανάσταση του 1821. Προφανώς εννοούν τους Αρβανίτες οπλαρχηγούς που μαζί με χιλιάδες άλλους Έλληνες από την Βιέννη και την Τεργέστη μέχρι τη Βυρητό και από την Αλεξάνδρεια μέχρι την Οδησό με άπειρες θυσίες και αγώνες έστησαν το νεοελληνικό κράτος. Προφανώς οι κύριοι δεν λένε να εννοήσουν με τίποτε ότι οι Αρβανίτες πρόγονοι μας, δικοί μας, δεν έχουν να κάνουν τίποτε με τους δικούς τους. Οι άνθρωποι αυτοί σε όλοι την ιστορία τους εντάχθηκαν οικιοθελώς και πλήρως με την ταυτότητά τους, όπως και πλήθος άλλοι, στο σώμα του νεοελληνικού έθνους αμετάκλητα και μόνο οι απόγονοι και συμπατριώτες τους έχουν το δικαίωμα να τους επικαλούνται. Μπορεί οι ιδρυτές του ελληνικού κράτους που πήραν τις αποφάσεις τους ελεύθεροι και με τα όπλα στα χέρια να είχαν άλλη εθνική συνείδηση και να μην μετακινούνταν λίγα μέτρα πιο πέρα, να ενωθούν με τους Τούρκους όπως έκαναν τότε οι περισσότεροι Αλβανοί; Οι οποίοι πέρα από αυτά που λένε πολλοί είχαν ξεκάθαρη από τότε αλβανική εθνική συνείδηση και επιλογή να ακολουθούν τους συμπατριώτες τους Οθωμανούς αξιωματούχους. Κάτι που εξηγεί τη μέχρι σήμερα τουρκολαγνεία τους. Δηλαδή τι ήταν η Ελληνική Επανάσταση αλβανικός εμφύλιος; Έχουμε φθάσει στο εξωφρενικό σημείο να επικαλούμαστε τα αυτονόητα πλέον. Οι αλβανομανείς αποθρασυνόμενοι φτάνουν σε απερίγραπτες αρλούμπες βαφτίζοντας Αλβανούς, πέρα από τους αρβανιτόφωνους Σουλιώτες και Υδραίους καπεταναίους, ακόμα και τον Καραϊσκάκη και τον Κολοκοτρώνη. Όπου δουν μουστάκα και φουστανέλα βλέπουν Αλβανούς, άσχετα που φουστανέλα δεν φορούσαν όλες οι αλβανικές φυλές αλλά μόνο οι νότιες, ενώ την φορούσαν και πολλοί Σλάβοι της βαλκανικής. Κατά τη λογική τους επειδή ο Σαρακατσάνος Καραϊσκάκης αρχιστράτηγος των Ελλήνων στην Ρούμελη και ο Τούρκος της Κιουτάχειας Μεχμέτ Ρεσίτ πασάς βεζίρης της Ρούμελης ήταν Αλβανοί επειδή στη συνάντηση τους μίλησαν αλβανικά τη μόνη κοινή γλώσσα που τσάτρα-πάτρα μπορούσαν να χειριστούν και οι δύο για να συνεννοηθούν. Ή ήταν ο Θ. Κολοκοτρώνης Αλβανός επειδή ο παππούς του Γιάννης Μπότσικας, γιος του Δήμου Τσεργίνη, μετονομάστηκε σε Κολοκοτρώνης λόγω των δυνατών του τετρακεφάλων από έναν Αρβανίτη που είπε γι' αυτόν αστειευόμενος: «Βρε τι Μπιθεγκούρας είναι τούτος;»

και τους έμεινε από τότε σαν οικογενειακό όνομα η ελληνική μετάφραση.

Οφείλουμε να ομολογήσουμε ότι κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Επανάστασης, χιλιάδες Αλβανοί έχασαν τη ζωή τους ντύνοντας στα μαύρα όλη την Αλβανία όπως και την Ελλάδα, αλλά για άσχετους με αυτούς που φαντάζονται οι σημερινοί λόγους. Υπερασπιζόμενοι τα αξιώματα τους στην Οθωμανική αυτοκρατορία, υπερασπίζοντας την πίστη τους μερικοί, αλλά το κυριότερο υπερασπίζοντας την τσέπη τους και ελπίζοντας να αυξήσουν την περιουσία τους. Τότε στην είδηση μόνο της στρατολόγησης λουφετζήδων (μισθοφόρων) και πιθανής λεηλασίας ελληνικών χωρών κινητοποιούνταν όλο το αλβανικό έθνος μουσουλμάνοι, ορθόδοξοι και καθολικοί, Γκέκηδες, Τσάμηδες, Τόσκηδες, Λιάπηδες οι καθολικοί Μιρδίτες και Μαλισόροι, χριστιανοί Σκοδράνοι, Γαρδικιώτες, Λακκιώτες και άλλοι. Αξίζει να σημειωθεί ότι η ελληνικής συνείδησης Αρβανίτες και Ηπειρώτες και αν ακόμα τύχαινε να βρεθούν κατά των Ελλήνων, πάντα ενώνονταν μαζί τους οριστικά. Για παράδειγμα ο Χιμαριώτης Σπύρο-Μήλιος με τους τρεις αδερφούς τους και 250 Χιμαραίους πολέμησε στο πλευρό των Ελλήνων, όπως και ο ηρωικός Χατζή-Μιχάλης Νταλιάνης που πολέμησε με το ιππικό και πεζικό σώμα των συμπατριωτών του Αργυροκαστριτών και Δελβινιωτών. Αντίθετα Αλβανοί μπέηδες, ντερβεναγάδες και φρούραρχοι υπήρχαν διάσπαρτοι σε όλη την Ελλάδα και τυρρανούσαν τον κόσμο υπηρετώντας τα αφεντικά τους. Το γεγονός αυτό δίνει στους σημερινούς απογόνους τους το δικαίωμα κατά την αρπαχτική κρίση τους να θεωρούν αλβανικές περιοχές την Άρτα, την Πρέβεζα, τα Γιάννενα και ότι άλλο τους κατέβει διεκδικώντας παλιά τσιφλίκια και ενδεχομένως και ραγιάδες να τα καλλιεργούν .

Οι Αλβανοί και οι Έλληνες πολεμιστές είχαν τότε φιλικές σχέσεις πολλές φορές ως συντοπίτες και κορόιδευαν τους ανατολίτες Τούρκους λέγοντάς τους Κονιάρους, Χαλδούπηδες ή Ντουντούμηδες, βέβαια στον πόλεμο ήταν αμίληκτοι μεταξύ τους, αλλά προστάτευαν κανένα παλιόφιλο αν έπεφτε στα χέρια τους. Στην αρχή οι επαναστάτες προσπάθησαν μάταια να προσεταιριστούν τους Αλβανούς για να αποδυναμώσουν τους Τούρκους παίζοντας το παιχνίδι του αρχηγού τους αποστάτη Αλή πασά, αλλά οι Αλβανοί γρήγορα τον παράτησαν συντασσόμενοι με το Σουλτάνο. Οι μισθοφόροι Αλβανοί πολλές φορές δεν ήταν πιστοί προδίδοντας τα αφεντικά τους παραδίδοντας κάστρα και τους εντός Τούρκους στους Έλληνες για να σώσουν το τομάρι τους. Σημασία έχει ότι κάθε χρόνο της Ελληνικής Επανάστασης ξεκινούσαν 2 εκστρατείες σε Δυτική και Ανατολική Στερεά Ελλάδα και μία επιπλέον από το 1825 στην Πελοπόννησο και 4 στόλοι Κωνσταντινούπολης,

Αλεξάνδρειας, Τύνιδας και Αλγερίου, σύμπας ο μουσουλμανικός οθωμανικός κόσμος της Μεσογείου με τους Αλβανούς να αποτελούν σημαντική μερίδα των στρατιών, θεωρούμενους ως επίλεκτο σώμα να αντιμετωπίσει τους ορεισίβιους και σκληροτράχηλους Έλληνες. Ειδικά τα πρώτα χρόνια οι Αλβανοί ήταν η συντριπτική πλειοψηφία των τουρκικών στρατιών που οδηγούσαν και Αλβανοί πασάδες. Πρώτη φορά στην εκστρατεία του Δράμαλη το 1822 είδαν οι Έλληνες στρατό σχεδόν αποκλειστικά ανατολιτών με διαφορετική ενδυμασία από του ίδιους και τους Αλβανούς. Όλες ανεξαιρέτως οι εκστρατείες αυτές οδήγησαν σε λουτρά αίματος και με μικρό ποσοστό των εκστρατευόντων να επιστρέφει, με τους περισσότερους να αφήνουν τα κόκκαλά τους στις ελληνικές κοιλάδες και πλαγιές ή να γίνονται τροφή των ψαριών στις ελληνικές θάλασσες.

Επειδή οι Αλβανοί φαίνεται βαριούνται να διαβάσουν την ελληνική ιστορία για να βρουν τους προγόνους τους και περιορίζονται στον να «κλέβουν» τους δικούς μας, στην συνέχεια παραθέτουμε μια σειρά, όχι πλήρη, των επίσημων Αλβανών που πολέμησαν κατά των Ελλήνων μεταξύ των ετών 1821-1829. Τα περισσότερα ονόματα προέρχονται από ένα βιαστικό «σκανάρισμα» των έξι τόμων του έργου «Η Ελληνική Επανάσταση» του Διον. Κοκκίνου, του βιβλίου «Αλβανοί, Αρβανίτες, Έλληνες» του Σαρ. Καργάκου, της «Διήγησις Συμβάντων της Ελληνικής Φυλής» του Θ. Κολοκοτρώνη και άλλα από παλιά διαβάσματα που προστέθηκαν από μνήμης μετά από διασταύρωση. Ακολουθεί η λίστα:

Ιμπραήμ πασάς, ο γνωστός σχιζοφρενής που επιχείρησε ανεπιτυχώς με τους Γάλλους επιτελείς του να σβήσει την επανάσταση, γιος του αντιβασιλέα της Αιγύπτου Μωχάμετ Άλι που ήταν Αλβανός μπέης από την Καβάλα.

Ομέρ-πασάς Βρυώνης, παλιός στρατηγός του Αλή πασά Τεπελενλή, πασάς σε διάφορες πόλεις της Ηπείρου, εκστράτευσε κατά τα έτη 1821-22 επικεφαλής χιλιάδων εναντίων των Ελλήνων επαναστατών.

Μουσταή πασάς Σκόδρας (Μουσταφάς), εκστράτευσε το 1823 με 16000 κυρίως Αλβανούς με την πλειοψηφία τους να είναι χριστιανοί και είχε σώματα ακόμα και Κροατών. Το στράτευμά του ήταν ειδικό για ορεινές μάχες και ξεκίνησε με πολλές ελπίδες που του της έκοψε ο Μάρκος Μπότσαρης κυρίως και οι άλλοι οπλαρχηγοί της Δυτικής Στερεάς που ανάγκασαν το στρατό του στη διάλυση και τον ίδιο στην εξευτελιστική φυγή και στο να μην επιχειρήσει νέα εκστρατεία.

Ισμαήλ πασάς Πλιάσσας, Αλβανός πασάς που εκστράτευσε αρκετές φορές κατά των επαναστατημένων Ελλήνων (μέχρι και στα Ψαρά το 1824).

Αχμέτ πασάς Βρυώνης, εκστράτευσε στις αρχές της επανάσταση κατά των

Ελλήνων.

Ισούφ πασάς Περκόφτσαλης, Αλβανός πασάς που εκστράτευσε αρκετές φορές κατά των επαναστατημένων Ελλήνων.

Μουστάμπεης, στρατηγός του Κιουταχή (Μεχμέτ Ρεσίτ πασά, Ρούμελη Βάλεσι) είχε στήσει ενέδρα κατά την έξοδο των Μεσολογγιτών σκοτώνοντας 500, σκοτώθηκε από τον Καραϊσκάκη στην Αράχωβα το 1826 και το κεφάλι του καρφώθηκε σε παλούκι μαζί με του Κεχαγιάμπεη του Κιουταχή. Χαρακτηριστικά λέγαν γι' αυτόν ότι ήταν τότε: «το μεγαλύτερο οτζάκι της Αλβανίας και η ψυχή του Κιουταχή και των Αλβανών». Μαζί του στην Αράχωβα σκοτώθηκαν και 1300 επίλεκτοι Αλβανοί «ο ανθός της Αλβανίας», μόνο 100 γλύτωσαν από την ενέδρα των Ελλήνων του Καραϊσκάκη. Οι τότε Αλβανοί θρήνησαν το θάνατό του με τραγούδι που σώθηκε:

*«Τσσε ντ' Αθίνε ντ' Αλαμάνε σούμε καπετάνερ γιάνε
σσύμε καπετάνερ γιάνε πο, Μουσταμπεί ε βράνε
Κουσσ ε βράου Μουσταμπεϊν τσσ' ισσ νιε ιλλ γκα γκιάκου ίνε;
Πο εβράου Καραϊσκάκη φακιεζίου, μουστάκ; ιγκλιάτε.
«...μπερτεκόσα Λιβαδίσε βράου, ασσλάν έ σκιπερίσε».*

Στα ελληνικά:

*«Απ' την Αθήνα ως την Αλαμάνα πολλοί είναι καπεταναίοι
Πολλοί είναι καπεταναίοι μα, σκοτώσαν τον Μουσταμπέη!
Ποιος σκότωσε το Μουσταμπέη που απ' το αίμα μας ήταν ένα αστέρι;
Μα τον σκότωσε ο Καραϊσκάκης ο μαυροπρόσωπος, ο μακρυμουστάκης.
«..ο βάτραχος της Λειβαδιάς σκότωσε το λιοντάρι της Αρβανιτιάς!...»*

Καρεφίλ μπέης, αδερφός του Μουστά-μπεη σκοτώθηκε και αυτός στην Αράχωβα
Αδερφός του Μπανούζη Σέβλιανη: σκοτώθηκε μαζί με τους υπόλοιπους στην Αράχωβα.

Ταχήρ Αμπάζης, στρατηγός του Αλή πασά Τεπελενλή πολέμησε από το 1821 τους Έλληνες. Τα πρώτα χρόνια της επανάστασης ήταν πολύ σημαντικός Αλβανός και για κάποιο διάστημα κατά την ανταρσία του Αλή είχε συνεργασία με τους Έλληνες.

Άγο Βασιάρης, σημαντικό στέλεχος του Αλή Πασά και του Ομέρ Βρυώνη στη συνέχεια, τον συνέλαβαν αιχμάλωτο οι Σουλιώτες του Μάρκου Μπότσαρη και τον έσφαξαν μετά για να εκδικηθούν το θάνατο του Μάρκου στο Καρπενήσι το 1823.

Μελεκ πασάς Γκέκας, έδρασε στη Λαμία το 1821.

Τελεχά μπέης Φέζον, αρχηγός Γκέκηδων ιππέων του Ομέρ Βρυώνη στην Αλαμάνα και τη Γραβιά το 1821.

Μουσταφά μπέης Καφεζέζης, αρχηγός Τσάμηδων ιππέων του Ομέρ Βρυώνη

στην Αλαμάνα και τη Γραβιά το 1821.

Σιλιχτάρ Μπόδας, σημαντικός Αλβανός στρατηγός των Τούρκων σε όλη τη διάρκεια της επανάστασης.

Άγο Μουχουρδάρης, Αλβανός στρατηγός των Τούρκων πολέμησε στη μάχη του Πέτα το 1821.

Νούρκας Σέρβανης, ντερβέναγας και μουτασελίμης Καρλελίου στο Βραχώρι το 1821, φρούραρχος Άρτας μετά, σκοτώθηκε στο Τρίκερι Μαγνησίας το 1827.

Ταχήρ Παπούλιας, ντερβέναγας Κραβάρων και Αποκούρου το 1821.

Μουσταφά μπέης, Κεχαγιάμπεης (επιτελάρχης του Χουρσίτ πασά), αρχηγός των πολιορκημένων Τούρκων και Αλβανών στην Τριπολιτσά το 1821

Αλή μπέης, αδελφός του Μουσταφάμπεη, σκοτώθηκε στη μάχη της Γράνας το 1821, έξω από την Τριπολιτσά

Ισμαήλ μπέης Βλιόρης, Τουρκαλβανός μπίμπασης (χιλίαςρχος) του Κιουταχή.

Βελή μπέης Γιάτζης, Τουρκαλβανός μπίμπασης (χιλίαςρχος) του Κιουταχή.

Τζάνε Μαρτολάτζης, Τουρκαλβανός μπίμπασης (χιλίαςρχος) του Κιουταχή.

Μουσταφά Μαρτίνης, Τουρκαλβανός μπίμπασης (χιλίαςρχος) του Κιουταχή.

Ασλάν Ντέμτζης, Τουρκαλβανός μπίμπασης (χιλίαςρχος) του Κιουταχή.

Χασάν Μπιλούσης, Τουρκαλβανός μπίμπασης (χιλίαςρχος) του Κιουταχή.

Μπανούζ Σέβρανης, Τουρκαλβανός μπίμπασης (χιλίαςρχος) του Κιουταχή.

Γιος Σούλτζε Κόρτσα, Τουρκαλβανός μπίμπασης (χιλίαςρχος) του Κιουταχή.

Κεχριμάν μπέης Γάτζης, Τουρκαλβανός μπίμπασης (χιλίαςρχος) του Κιουταχή.

Ζαβαλιάνη Πρόκος, Τουρκαλβανός μπίμπασης (χιλίαςρχος) του Κιουταχή.

Λιούλιο Τζαπάρης, Τουρκαλβανός μπίμπασης (χιλίαςρχος) του Κιουταχή.

Χασάν πασάς Γκέκας, σκοτώθηκε σε νυχτερινή επιδρομή στο στρατόπεδο του Κιουταχή το 1825.

Ελμάζ Μέτζος, έδρασε το 1821 στην Ήπειρο.

Μπεκήρ αγάς Τζογαδούρος, διοικητής Πρέβεζας το 1821, είχε και άλλες συμμετοχές.

Σούλτζε Κόρτζας, ντερβέναγας Τρικάλων το 1822 και αλλού έδρασε.

Σουλεϊμάν Μέτος, Τουρκαλβανός οπλαρχηγός έδρασε στην Ήπειρο το 1821.

Χασά μπέης Βρυώνης, Τουρκαλβανός οπλαρχηγός έδρασε στην Ήπειρο το 1821.

Μούρτο Τζάλιος, Τουρκαλβανός οπλαρχηγός έδρασε στην Ήπειρο το 1821.

Ισλάμ μπέης Κόκκα, Τουρκαλβανός οπλαρχηγός έδρασε στην Ήπειρο το 1821.

Μωχάμετ Νταλιάνης, Τουρκαλβανός οπλαρχηγός από την Κονίσπολη, έδρασε στην Ήπειρο το 1821.

Ισλάμ Πρόνιος, Τουρκαλβανός οπλαρχηγός από την Παραμυθιά, έδρασε στην Ήπειρο το 1821.

Μπάλιο Χούσος, Τουρκαλβανός οπλαρχηγός από το Μαργαρίτι, έδρασε στην Ήπειρο το 1821.

Χασάν Χούσος, Τουρκαλβανός οπλαρχηγός από το Μαργαρίτι, έδρασε στην Ήπειρο το 1821.

Ισμαήλ Μπένι Κόνιτζα, Τουρκαλβανός μπέης έδρασε στην Ήπειρο το 1821.

Τζελαλεδίν μπέης, διοικητής Οχρίδος, έπεσε μαχόμενος το 1823 στο Κεφαλόβρυσο της Ευρυτανίας από τον Μάρκο Μπότσαρη.

Τζαφέρ μπέης Φράσαρης, αρχηγός εμπροσθοφυλακής του Ισμαήλ-πασά Πλιάσσα έπεσε στο Κομπότι της Άρτας το 1821.

Φράσαρης (άλλος), αιχμαλωτίστηκε στα Βασιλικά για δεύτερη φορά ενώ είχε ορκιστεί ότι δεν θα ξαναπολεμήσει τους Έλληνες και εγδάρει ζωντανός από τους Αγοργιανίτες.

Ιμπραήμ Πρεμέτης, επιτέθηκε στους Καλαρρύτες της Ηπείρου το 1821.

Χουσεΐν μπέης, γιος του Μουσταφά πασά του Δελβίνου, ήταν φρούραρχος Πάργας το 1821.

Ζενές Τσάπαρης, Αλβανοτσάμης οπλαρχηγός έδρασε στην Πάργα το 1821.

Ντελή Χαβέζος, φρούραρχος Πατρατσικίου το 1821.

Τζίνκο Χαμέτζης, Τουρκαλβανός οπλαρχηγός πολέμησε στη μάχη του Πέτα το 1821.

Βεκούτ Γαρδίκης, Τουρκαλβανός οπλαρχηγός πολέμησε στην Πλάκα της Ηπείρου το 1821.

Ταχήρ Μουρτοτζάλης, Τουρκαλβανός οπλαρχηγός έδρασε στην Ήπειρο το 1821.

Τσεγκόμπης, Τουρκαλβανός οπλαρχηγός έδρασε στην Ήπειρο το 1821.

Ματός αγάς Λατίφης, Τουρκαλβανός οπλαρχηγός έδρασε στην Ήπειρο το 1821.

Μαξούτ Σρόπουλης, Αλβανός αξιωματικός του Αμπτούλ Αμπούδ πασά της Θεσσαλονίκης, επιτέθηκε κατά των κατοίκων του Ολύμπου το 1821.

Ταχήρ Τσαπάρης, οπλαρχηγός του Ομέρ Βρυώνη επιτέθηκε στους Σουλιώτες το 1822.

Ιμπραήμ Ντέμος, οπλαρχηγός του Ομέρ Βρυώνη επιτέθηκε στους Σουλιώτες το 1822.

Ισμαήλ Πρόνιος, οπλαρχηγός του Ομέρ Βρυώνη επιτέθηκε στους Σουλιώτες το 1822.

Άγο Μπέντος, αξιωματικός του Ισμαήλ πασά Πλιάσσα.

Χατζή Μπέντος, αξιωματικός του Ισμαήλ πασά Πλιάσσα.

Ισούφ μπέης, αξιωματικός του Μαχμούτ-πασά Δράμαλη διασώθηκε στην Ακράτα το 1822.

Ταμάζ Μπίμπασης, αξιωματικός του Μαχμούτ-πασά Δράμαλη διασώθηκε στην Ακράτα το 1822.

Αβδουλάχ μπέης, αρχηγός Αλβανών στην επίθεση κατά του Αιτωλικού το 1823 όπου και τραυματίστηκε.

Πράχο Πρεβίστας, αρχηγός Αλβανών στη μάχη της Άμπλιανης το 1824.

Τσέλιο Πίσαρης, Αλβανός οπλαρχηγός ενίσχυσε τον Περκόφτσαλη πασά στη μάχη της Άμπλιανης το 1824.

Μάνε Λουζάτης, Αλβανός οπλαρχηγός πολιορκήθηκε στην Γόστιτσα το 1824.

Καλέμ Τεπελένης, Αλβανός οπλαρχηγός πολιορκήθηκε στην Γόστιτσα το 1824.

Χασάν Τσάπαρης, Αλβανοτσάμης οπλαρχηγός από το Φανάρι της Ηπείρου έδρασε το 1821.

Χότο Πρόνιος, Αλβανοτσάμης οπλαρχηγός έδρασε το 1821.

Ασλανάκης, αρχηγός των Αλβανών του Μουσταφάμπεη όταν αυτός μπήκε στην πολιορκούμενη Τριπολιτσά, όπου κλείστηκε και αυτός με τους υπόλοιπους

Αχμέτ μπέης Δέμος, από τους Φιλιάτες, Αλβανός μισθοφόρος στην Τριπολιτσά το 1821 είχε στο σώμα του και 800 χριστιανούς Αλβανούς, πέθανε κατά τη διάρκεια της πολιορκίας

Λιμά μπέης Κογιάτσας, αρχηγός Αλβανών στην πολιορκία της Τριπολιτσάς το 1821

Βελή μπέης Κογιάτσας, αρχηγός Αλβανών στην πολιορκία της Τριπολιτσάς το 1821

Καλιόμπεης Μπόνος, ο γιος του Μήτσα Μπόνου, αρχηγός Αλβανών στην πολιορκία της Τριπολιτσάς το 1821

Ιμπραήμ Λαλαίος, Πελοποννήσιος Τουρκαλβανός έδρασε στο Λάλα και την Πάτρα

Χάντζος Λαλαίος, Πελοποννήσιος Τουρκαλβανός έδρασε στο Λάλα την Πάτρα

Τζαφέρ Φειδάς, Λαλαίος Τουρκαλβανός έδρασε το 1821.

Ρουμπής Βαρδουνιώτης, Πελοποννήσιος Τουρκαλβανός έδρασε στην πολιορκία της Τριπολιτσάς.

Αβδούλ μπέης Αρναούτογλου, σημαίνων Τούρκος της Τριπολιτσάς το 1821.

Ιμπραήμ Αρναούτογλου, διοικητής Καλαβρύτων μεταξύ των ετών 1820-1821.

Σουλεϊμάν Αρναούτογλου, βοεβόδας της Καλαμάτας κατά το 1821.

Νεφέζης Καραχούσος, Λαλαίος Τουρκαλβανός σκοτώθηκε το 1821.

Μουσταφάς Χάτζος, Λαλαίος Τουρκαλβανός σκοτώθηκε το 1821.

Μπέικος Κεχαγιάς, Τουρκαλβανός διαπραγματευτής των Λαλαίων.

Κουτσοραίπ αγάς, Λαλαίος Τουρκαλβανός έδρασε το 1821.

Μουστά-μπεης Κιάφα Ζέζας, Τουρκαλβανός αξιωματικός του Αμπάζ πασά κατά την εκστρατεία του στην Ανατολική Στερεά το 1825 (ίσως έχει προαναφερθεί).

Χοτά-μπεης Αργυροκάστρης, Τουρκαλβανός αξιωματικός του Αμπάζ πασά κατά την εκστρατεία του στην Ανατολική Στερεά το 1825.

Βελή-αγας Γρεβενού, Τουρκαλβανός αξιωματικός του Αμπάζ πασά κατά την εκστρατεία του στην Ανατολική Στερεά το 1825.

Μαχμούτ μπέης Κοστούρι, Τουρκαλβανός αξιωματικός του Αμπάζ πασά κατά την εκστρατεία του στην Ανατολική Στερεά το 1825.

Ιμπραήμ Κοστρέτζης, Τουρκαλβανός αξιωματικός του Αμπάζ πασά κατά την εκστρατεία του στην Ανατολική Στερεά το 1825.

Μουχτάρ-μπεης Κιαφτίσης, Τουρκαλβανός αξιωματικός του Κιουταχή στην Αθήνα το 1827.

Ισούφ Διβένης, Αλβανός διοικητής Λιδορικού πριν την επανάσταση, ήταν ήπιος και αγαθός, αλλά βασανίστηκε και κρεμάστηκε από τα τείχη της ακρόπολης των

Αθηνών το 1827 με άλλους 17, για αντεκδίκηση όταν σούβλισαν οι πολιορκητές Τούρκοι 2 Έλληνες αιχμαλώτους.

Μουσταφ αγάς Σουγκαρίνης, στρατηγός Γκέγκηδων του Κιουταχή κατά την πολιορκία της ακρόπολης των Αθηνών το 1827.

Μαγδαρής, αρχηγός Αλβανών στην Χίο το 1828 αιχμαλωτίστηκε από το στράτευμα του Φαβιέρου.

Μουσά-μπεης, αρχηγός Τουρκαλβανών της φρουράς της Κορώνης που συνθηκολόγησε το 1828.

Μουσταφά-μπεης, αρχηγός Τουρκαλβανών της φρουράς της Κορώνης που συνθηκολόγησε το 1828.

Βελή μπέης, αρχηγός Τουρκαλβανών της φρουράς της Κορώνης που συνθηκολόγησε το 1828.

Μεχμέτ Δεβόλης, φρούραρχος Σαλώνων το 1828.

Ορχάν Κιαφαξίσης, αρχηγός Τουρκαλβανών στην Κορακόβρυση Βοιωτίας το 1828 όπου και συνελήφθει.

Κιορ Ιμπραήμ, φρούραρχος που παρέδωσε τη Ναύπακτο το 1828.

Φετά Τούκοφλης, συνυπέγραψε παράδοση Μεσολογγίου το 1829.

Νουρή Τζόπης, συνυπέγραψε παράδοση Μεσολογγίου το 1829

Μάρτζο Τσουριγούνης, συνυπέγραψε παράδοση Μεσολογγίου το 1829

Αχμέτ Πρεβίστας ή Ντεπριβιστάνη: ντερβέναγας των Κραβάρων το 1828, είχε ενδιαφέρουσα αλληλογραφία με τον Κίτσο Τζαβέλα περί αλβανικής καταγωγής, ο οποίος μόλις τον συνέλαβε τον στάμπαρε μαζί με τους άντρες του με πυρωμένη σφραγίδα σχηματίζοντας στο σώμα τους τον φοίνικα, ελληνικό εθνόσημο επί Καποδίστρια, για να τον θυμούνται.

Νουρεδίν αγάς Μπελούκμπασης, πολέμησε στην Πέτρα Βοιωτίας.

Ασλάμπεης Μουχουρδάρης, πολέμησε με 1500 Τουρκαλβανούς στη τελευταία μάχη του αγώνα στην Πέτρα Βοιωτίας. Οπότε οι Αλβανοί ήταν παρόντες και συνεπείς σε όλη τη διάρκεια και τις φάσεις της Ελληνικής Επανάστασης.

Η τύχη των τουρκαλβανών μπέηδων, αγάδων και οπλαρχηγών όταν πήγαν να ζητήσουν τους μισθούς τους από τον Κιουταχή:

«Ο Μέγας Βεζύρης Ρεσίτ Πασάς εκάλεσεν εις Μοναστήριον της Πελαγονίας τους αρχηγούς των πολεμησάντων κατά της Ελλάδος Αλβανών διά να πληρώσει εις αυτούς μισθούς και έξοδα. Προσήλθαν περίπου 400-500 φύλαρχοι και άλλοι Αλβανοί πρόκριτοι. Αφού τους υπεδέχθη ο Ρεσίτ καλώς και προσέφερεν εις αυτούς γεύμα, διέταξε κατά τινα παράταξιν του στρατού να τουφεκίσωσι τους θεωμένους Αλβανούς. Τοιαύτη περίπου ήτο πάντοτε η αμοιβή των Αλβανών διά τας υπηρεσίας προς τους Τούρκους».

Κλείνουμε την λίστα με τους Αλβανούς συμπρωταγωνιστές στην Ελληνική Επανάσταση του 1821 με τον Αλβανό ανέκδοτο τον Ταφίλ Πούζη.

«... το τέλος του Ταφήλ Μπούζ. Αυτός ήταν Αλβανός οπλαρχηγός στην υπηρεσία του Αλή πασά. Όταν όμως ο Αλής κυκλώθηκε από τον Χουρσίτ, ο Ταφήλ δεν είχε κανένα δισταγμό να τον προδώσει και να μπει στην υπηρεσία του Ομέρ Βρυώνη. Στη διάρκεια του Ελληνικού Αγώνα αυτομόλησε και προσεχώρησε στους Έλληνες. Μετά την απελευθέρωση διοικούσε σώμα Αλβανών που το μισθοδοτούσε η ελληνική κυβέρνηση. Το σώμα αυτό διαλύθηκε, με εισήγηση του Θεοδ. Κολοκοτρώνη. Ο Ταφήλ τότε πήγε να συναντήσει τον Κιουταχή, ο οποίος τον σκότωσε το 1832».

Ο Θ. Κολοκοτρώνης για τον Ταφιλπούζη:

«...τὸν Ταφιλπούζη μὲ τὸ τάγμα του τὸν ἀπεφάσισαν νὰ περάσει ἀπὸ τὴν Καρύταινα καὶ νὰ πάει στὴν Γαστούνη μὲ σημαία Ὄθωμανική, μὲ παντιέρες Ὄθωμανικές, μὲ τὴν χέρα τοῦ Μωάμεθ. Ἀκούοντας ἐγὼ ἔστειλα καὶ τὸν ἔβγαλα μὲ καταισχύνῃ, καὶ ἂν εἶχα τὴν ἔχθρα ποὺ ἔλαβα ἔπειτα, θὰ τοὺς σκοτώναμε. Καὶ τοῦ ἔστειλα (τοῦ Ταφιλπούζη) καὶ ἐμάζωξε τὲς μπαντιέρες, καὶ τοῦ εἶπα ἂν περάσει καμμιά φορὰ μὲ ἀνοικτὲς μπαντιέρες, οἱ γυναῖκες οἱ χηρευάμενες θὰ τὸν σκοτώσουν:

- Ποῦ ἀνοίγεις τὴν σημαία τὴν Τούρκικη, εἰς τὰ χώματα τὰ Ἑλληνικά;

- Τί φταῖμε ἐμεῖς; Ὁ Κωλέττης μᾶς εἶπε: “Δουλεῖα νὰ κάμετε καὶ ὅ,τι σημαία θέλετε. Μᾶς ἔδωσεν ὀφίκια, ἐγέλασε Τούρκους καὶ Ρωμαίους”.».

Τώρα ας βγάλει ο καθένας τα συμπεράσματά του, όπου βλέπει πασάς ας σκεφτεῖ άλλους 3-4 χιλιάδες, όπου μπέης 1-2 χιλιάδες και από 500-1000 για τους υπόλοιπους για να δει τη συνεισφορά των Αλβανών στην Ελληνική Επανάσταση. Αν είχαν προσφέρει όπως λένε οι Αλβανοί θα υπήρχε ελληνικό αλλά και αλβανικό κράτος από το 1822-23.

Πηγή: lykawn.blogspot.com